

হাবিত বাঘৰপৰা বৰ ভয় ইত্যাদি।

প্ৰথমা -এ বিভক্তিয়েও অপাদানৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰে। যেনে, কথাটো লীনাৰ মুখে (মুখৰপৰা) গম পালোঁ।

অনুপদবোৰ নামপদৰ গাতে লাগি বহিব নে পৃথকে বহিব, এই লৈ খেলি-মেলি হোৱা দেখা যায়। ব্যাকৰণবোৰত এই সম্পৰ্কীয় কোনো নিৰ্দেশনা নাই। ফলত কোনোৱে নামপদৰ গাতে লগাই আৰু কোনোৱে পৃথকে অনুপদ ব্যৱহাৰ কৰে। অসমীয়া ব্যাকৰণ প্ৰবেশত ড° গোলোকচন্দ্ৰ গোস্বামীদেৱে কৈছে, “পৰা যিহেতু এটা সুকীয়া অব্যয় পদ, সেইদেখি ইয়াক সম্বন্ধবাচক -অৰ বিভক্তিসূক্ত পদৰপৰা মাজত ফাঁক ৰাখি আঁতৰাই লিখিব লাগে।” এই দৃষ্টিভঙ্গীৰ পিনৰপৰা ‘পৰা’ অনুপদ পৃথকে লেখাই যুগত। কিন্তু সুকীয়া হ’লেও পৰা অনুপদ যদি অব্যয়ৰ দৰে স্বতন্ত্ৰ নহয়; ই আনুষঙ্গিক অব্যয়। এনেবোৰ অনুপদ সম্পৰ্কসূক্ত পূৰ্বপদৰ গাতে লগাই লিখাটোহে যুক্তিসঙ্গত। কিয়নো পৰা, হেঁতেন, চোন, দেখোন, সৈতে, দ্বাৰা, দৰে, নিচিনা আদি অনুপদে পূৰ্ব পদৰ সহায় নহ’লে অকলে অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰে। সেইদৰে ভৱিষ্যত কুদন্ত কৰিবলগীয়া, যাবলগীয়া আদিতো বন্ধকপ লগীয়াটো ‘কৰিব’-ৰ লগত গাতে লগাই লিখাটো বাঞ্ছনীয়।

অধিকৰণ কাৰক : ‘স্থান, কাল আৰু পাত্ৰ যিহৰে আধাৰ বা আশ্ৰয়ত ক্ৰিয়া সম্পাদিত হয়’, সিয়েই অধিকৰণ কাৰক। অধিকৰণ কাৰকত সপ্তমী -অত/-ত বিভক্তি যোগ হয়। যেনে,

হাবিত বাঘ থাকে।

সন্ধ্যা সময়ত শোৱা বেয়া।

তেওঁ বৰ বিপদত পৰিছে ইত্যাদি।

কেতিয়াবা প্ৰথমা -এ, -ই বিভক্তিৰদ্বাৰাও অধিকৰণ কাৰকৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা হয়। অধিকৰণ কাৰক বুজালে -এ, -ই বিভক্ত্যন্ত পদটো সদায় দ্বিত্ব হয় আৰু তেতিয়া ই ‘প্ৰত্যেক’ বা প্ৰতিটো অৰ্থ প্ৰকাশ কৰে। যেনে,

ঘৰে ঘৰে (প্ৰতিটো ঘৰত) বিচাৰিলোঁ।

ফুলে ফুলে (প্ৰতিপাহ ফুলত) পখিলা পৰিছে।

হাতে হাতে (প্ৰতিখন হাতত) পতাকা।

কথাই কথাই (প্ৰতিটো কথাত) তৰ্ক কৰে ইত্যাদি।

কালবাচক বিশেষ কিছুমান শব্দত অধিকৰণৰ -ত বিভক্তি যোগ নহয়। এনেবোৰ শব্দত অধিকৰণ বুজাবলৈ শূন্য বিভক্তি যোগ হোৱা বুলি কোৱা হয়। যেনে,

যোৱা বছৰ বতৰ বৰ খৰাং আছিল।

ৰাতিপুৱা সূৰ্য উদয় হয়।

এই বাক্য দুটাৰ বছৰ আৰু ৰাতিপুৱা শব্দত অধিকৰণৰ -ত উহা হৈ আছে। সেয়ে তাত শূন্য বিভক্তি যোগ হোৱা বুলি ধৰা হৈছে।

অৰ্থৰ ভিত্তিত অধিকৰণ কাৰকক কালাধিকৰণ আৰু আধাৰাধিকৰণত ভাগ কৰা হয় যদিও ওপৰত উল্লেখ কৰা দুই-এটা ব্যতিক্ৰমৰ বাহিৰে এই সকলো অধিকৰণতে সপ্তমী - অত/-ত যুক্ত হয়।

বিনে আৰু বিনা শব্দৰ যোগতো অধিকৰণৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা হয়। যেনে,

ঈশ্বৰত বিনে গতি নাই।

বিনা ধনে (অধিকৰণ বুজোৱা -এ) কাম নিসিজে। □